

ADVOCACY NEWS

Blogpost: Vapen bij jongeren **“Onze jeugd wordt verslaafd gemaakt”** **Tijd voor actie**

De recente Pano-reportage op VRT toonde wat velen van ons al langer vreesden: jongeren in Vlaanderen worden blootgesteld aan vapes die niet alleen extreem verslavend, maar ook gevaarlijk voor hun gezondheid zijn. Met kleurrijke verpakkingen, fruitsmaakjes en misleidende marketing worden jongeren op schoolpleinen en sociale media actief verleid om te beginnen met vaperen.

Als BeRS (Belgian Respiratory Society) en BeLF (Belgian Lung Foundation), maken wij - samen met acht andere gezondheidsorganisaties – onze bezorgdheid luid en duidelijk kenbaar:

“Bescherm onze jeugd. Verstreng de handhaving. En stop de normalisering van vaperen.”

Wat Pano onthulde

In de reportage werden illegale vapes getest die jongeren op middelbare scholen gebruiken. De resultaten zijn schrikwekkend en alarmerend:

- Sommige vapes bevatten evenveel nicotine als 300 sigaretten.
- In bepaalde vapes werd ‘spice’ aangetroffen, een synthetische drug “tot 50 keer sterker dan cannabis” en “even verslavend als heroïne”, aldus toxicologen in de uitzending.
- Jongeren geven aan zich niet bewust te zijn van de gevaren.

Zoals Lin, een jonge tiener die getuigt over haar verslaving:

“Ik kon niet meer stoppen. Het was alsof mijn hoofd constant vroeg om een trekje.”

En Ruben, die opgenomen werd na een psychose veroorzaakt door cannabisvapes:

“Als ik dit had geweten, had ik het nooit gedaan.”

ADVOCACY NEWS

Dit zijn geen extreme uitzonderingen. Ze staan symbool voor wat zich op dit moment afspeelt op onze speelplaatsen, speelpleinen, en op sociale media.

Gezondheidsorganisaties trekken samen aan de alarmbel

In de nasleep van de reportage trokken wij – samen met 8 andere gezondheidsorganisaties – aan de alarmbel. In artikels bij HLN, Nieuwsblad, GVA, HBVL en De Specialist riepen we op tot concrete maatregelen:

Wij vragen:

- Een verbod op smaakjes die jongeren aantrekken
- Verbod op digitale promotie voor e-sigaretten
- Striktere controle en handhaving, zowel online als offline
- Gerichtte educatie en campagnes voor jongeren, ouders en leerkrachten

In een opiniestuk op Knack.be klonk het scherp:

*“Waarom verbaast het me niet dat dit weer uitgaat van de tabaksindustrie?”
“We herkennen hun tactieken uit het verleden: eerst zaaien, dan verslaven.”*

Ook De Morgen waarschuwt:

“Wie onze jeugd aan het vaperen helpt, komt nog te makkelijk weg.”

Minister Vandenbroucke: “Dit is totaal onaanvaardbaar”

Minister van Volksgezondheid Frank Vandenbroucke reageerde fors in een interview op VRT NWS en Radio 1:

“Wat Pano toonde is totaal onaanvaardbaar. Jongeren worden bewust in de richting van verslaving geduwd. Daar moeten we een stokje voor steken.”

ADVOCACY NEWS

Hij kondigde aan werk te maken van strengere regelgeving, betere handhaving en snelle actie op federaal niveau. Die politieke belofte werd ook besproken in de Kamercommissie Volksgezondheid, waar de bezorgdheid breed gedragen bleek. De volledige bespreking is [hier te herbekijken](#).

Ouders en scholen laten zich verrassen

De vapes waarover het gaat, zijn klein, flashy, en makkelijk te verstoppert. Veel ouders hebben géén idee wat er in die apparaten zit. In een begeleidend artikel op VRT.be staat:

“Veel ouders denken nog altijd dat vaper vooral ‘waterdamp’ is. Maar sommige vapes bevatten meer nicotine dan een heel pakje sigaretten.”

Leerkrachten merken het gebruik vaak te laat op. Er is nood aan duidelijke info, tools voor detectie én begeleiding, en samenwerking tussen scholen, CLB's en gezondheidsinstanties.

De tabaksindustrie in een nieuw jasje

In artikels van Knack en RTBF wordt één grote boosdoener bij naam genoemd: de industrie. De tabaksindustrie – die jarenlang verantwoordelijk was voor miljoenen doden – heeft zich omgeschoold tot producent van ‘lifestyle’ vapes. Maar de strategie is dezelfde:

- Jong beginnen
- Verslaving opwekken
- Langetermijnklanten creëren

“Dit is geen toeval. Dit is marketing.” – aldus een expert in De Morgen.

Stop de normalisering. Bescherm onze jeugd.

Wij, als BeRS en BeLF, vragen beleidsmakers om met urgentie en daadkracht te handelen. Vaper is geen onschuldig alternatief. Het is een nieuw vehikel voor verslaving, en jongeren zijn het doelwit.

ADVOCACY NEWS

Wat nodig is:

- Verbod op smaakjes die jongeren aantrekken
- Verbod op marketing gericht op jongeren
- Streng handhaving en inbeslagname op scholen
- Bewustwording bij ouders en jongeren
- Bescherming, geen banalisering

Samen maken we het verschil

- Bekijk de Pano-uitzending op VRT MAX: vrt.be/pano-vapen
- Lees de oudersgids "Help, mijn kind vapet" op vrt.be
- Ondersteun of deel de oproep van de 10 gezondheidsorganisaties via HLN, Nieuwsblad of De Morgen
- Herbekijk de bespreking in het parlement via [de Kamerwebsite](http://de.kamerwebsite)

Geschreven door:

Katoo Diegenant en Jana De Brandt, BeRS/BeLF medewerkers

Pieter Goeminne, BeRS Advocacy Chair

Didier Cataldo, BeRS Advocacy Chair en BeLF voorzitter